

Vabariigi Valitsuse istungi protokollilise otsuse „Eelarve- ja struktuurikava eduaruanne 2026“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu liikmesriikide poolt kokku lepitud Euroopa majanduse juhtimise raamistiku reform jõustus 30. aprillil 2024. aastal. Uute majanduspoliitika koordineerimise põhimõtete järgi hakkasid Euroopa Liidu liikmesriigid alates 2024. aastast koostama riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, mille täitmist hakatakse jälgima iga-aastaste eduaruannetega. Iga-aastased eduaruanded on olulised EL Nõukogu soovitude elluviimise jälgimiseks, mis kinnitavad keskpika perioodi eelarve- ja struktuuripoliitika plaane. Need käsitlevad seda, kas Nõukogu soovitudes kehtestatud netokulude trajektooriga on kinni peetud.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna riigirahanduse talituse juhataja Kadri Klaos (kadri.klaos@fin.ee, tel 5885 1367), Riigikantselei strateegilise planeerimise valdkonna juht Külli Tammur (kulli.tammur@riigikantslei.ee, tel 5851 3331). Eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Rahandusministeeriumi õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (virge.aasa@fin.ee, tel 5885 1493).

2. Eelnõu eesmärk ja sisu

Käesolev eduaruanne põhineb 2025. aasta esialgsetel andmetel ning 2026. ja 2027. aasta osas Rahandusministeeriumi viimasel prognoosil. Riigirahanduse prognoos tugineb makromajandusprognoosi baasstsenaariumile ning lähtub kehtivatest poliitikatest ja õigusaktidest. Uue valitsusliidu kokkuleppes tulenevate muutustega ei ole arvestatud. Kulude prognoosi osas on peamiseks aluseks möödunud aasta sügisel koostatud eelarvestrateegias langetatud otsused, arvestuslike kulude osas (peamiselt sotsiaalkulud) on prognoosi uuendatud.

Aruandega anname ülevaate makromajandusklikust olukorrast ja väljavaadetest. Põhjalik ülevaade antakse Eesti netokulude kasvust ning 2025. ja 2026. aastate tulumetmete mõjudest ning nende muutustest. Lisaks antakse aru riigi reformide ja investeeringutega edenemise kohta. Kõikide reformide kohta raporteeritakse ajakavas püsivalt ning täpsemat infot on võimalik saada lisatud CeSar väljavõtetest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Iga-aastane eduaruanne esitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (ELT L, 2024, 30.04.2024) artiklile 21.

4. Protokollilise otsuse mõjud

Pärast heakskiitmist esitab Rahandusministeerium „Eelarve- ja struktuurikava eduaruanne 2026“ Euroopa Liidu Nõukogule ja Euroopa Komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja

Nõukogu määrusele (EL) 2024/1263 ning avaldab „Eelarve- ja struktuurikava eduaruanne 2026“ ministeeriumi veebilehel. Aruanne on sisendiks Euroopa Komisjoni prognoosile ning Eesti riigile andavatele hinnangutele.

5. Protokollilise otsuse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu jõustumisega ei kaasne tulusid ega kulusid.

6. Protokollilise otsuse jõustumine

Protokolliline otsus jõustub üldises korras.

7. Protokollilise otsuse eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu ei esitata elektroonilise kooskõlastussüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks, sest eelnõus ei ole ette nähtud kohustusi teistele ministeeriumidele ega nende valitsemisala asutustele.